

УДК 343.98

В. І. АЛЕКСЕЙЧУК,канд. юрид. наук, асистент,
Національний університет
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»,
м. Харків

МЕТОДИКО-КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Проаналізовано проблеми методико-криміналістичного забезпечення судового розгляду кримінальних справ у сучасних умовах з урахуванням нових положень чинного кримінально-процесуального законодавства України. На підставі порівняння з методикою розслідування злочинів обґрунтовано потребу формування самостійної системи методик судового розгляду кримінальних справ. Визначено основні вектори та перспективи подальших наукових досліджень у цьому напрямку.

Ключові слова: криміналістична методика, методика судового розгляду кримінальних справ, методико-криміналістичне забезпечення судової діяльності, криміналістичне забезпечення судового слідства, судова криміналістика, криміналістична методика захисту, криміналістична методика обвинувачення, судова версія, судова ситуація.

Історично криміналістика сформувалась як наука, що покликана забезпечувати рекомендаціями діяльність державних органів з розкриття і розслідування злочинів [10].

Сьогодні криміналістика вийшла за межі вирішення первинних завдань і спрямовує свій науковий потенціал на більш широке коло суб'єктів, які застосовують криміналістичні знання для досягнення мети своєї практичної діяльності у сфері права. Такі тенденції спонукають науковців до переосмислення завдань, предмета, системи криміналістики, викликають нові наукові дискусії.

Метою статті є обґрунтування необхідності та визначення основ формування самостійної системи методико-криміналістичного забезпечення судового розгляду кримінальних справ. Для досягнення поставленої мети окреслено такі завдання: на підставі аналізу нових положень кримінального процесуального законодавства України та характеристик методики розслідування злочинів визначити специфіку формування і застосування

криміналістичної методики судового розгляду кримінальних справ.

До визначення предмета криміналістики вдавались вчені різних часів [3, с. 46–66; 23 та ін.]. У більшості з пропонованих теоретичних конструкцій простежується подібність у розумінні криміналістики як науки «про розкриття і розслідування злочинів» (по суті – «слідчої (поліцейської) криміналістики»). Лише деякі науковці звертали і сьогодні звертають окрему увагу на потреби інших суб'єктів (суддів, прокурорів, адвокатів, нотаріусів, юрисконсультів, фахівців банківських установ, соціальних служб та ін.) у криміналістичному забезпеченні їх діяльності [1; 2, с. 31–34, 37; 5; 8; 9; 16; 20; 22; 24, с. 42, 45].

Демократизація усіх сфер суспільних відносин, переоцінка соціальних цінностей суттєво вплинули на правову сферу, викликали принципові зміни чинного законодавства, галузевих правових принципів, що викликає нові проблеми, які потребують ґрунтовного наукового аналізу. Однією з таких проблем сьогодні є відсутність достатнього методико-криміналістичного забезпечення судового розгляду кримінальних справ.

Актуальність розроблення питань криміналістичного забезпечення діяльності суду підкріплюється появою багатьох нових положень, пов'язаних з реформуванням системи кримінального судочинства в Україні. На сьогодні тривають жваві наукові дискусії стосовно докорінних змін кримінально-процесуального законодавства. 13 квітня 2012 р. Верховною Радою України було прийнято новий Кримінальний процесуальний кодекс (далі – КПК України), який є чинним вже майже рік. Спроби законодавця щодо розроблення і прийняття більш досконалого кримінально-процесуального кодексу пов'язані, перш за все, з намаганнями підвищити демократичні засади судочинства та послабити його орієнтацію у бік обвинувального ухилу.

Судовий розгляд є стадією провадження, в процесі якої здійснюється ретельний аналіз та оцінка зібраних доказів, позицій сторін змагального процесу та встановлення на підставі цього істини, у результаті чого приймається рішення у справі. У процесі цієї діяльності перед судом постає питання щодо вирішення низки завдань, пов'язаних з визначенням належності,

допустимості й достовірності зібраних доказів, їх достатності для прийняття відповідного процесуального рішення. Підвищення відповідальності суду у вирішенні зазначених завдань пов'язано також з ліквідацією в новому КПК України інституту повернення кримінальної справи на додаткове розслідування. У той же час криміналістичних рекомендацій, розрахованих на застосування в процесі судового розгляду кримінальних справ, у вітчизняній криміналістичній науці на сьогодні недостатньо, зокрема відсутня система методико-криміналістичного забезпечення судового розгляду кримінальних справ.

Як порівняння: вченими зарубіжних країн активно досліджуються проблеми судової криміналістики, тактики та методики професійного захисту та обвинувачення, судової адвокатології тощо [8; 17]. Висловлюються пропозиції щодо використання криміналістичних знань й поза межами кримінального процесу: в провадженні у цивільних, господарських, адміністративних справах [7, с. 7-8, 14; 13, с. 19]. Потреби практики спонукають до наукового пошуку, обґрунтування доцільності й розроблення концептуальних теоретичних засад формування новітніх напрямків розвитку криміналістики.

Зокрема, в криміналістичній доктрині висловлюються думки щодо необхідності розроблення криміналістичних засад здійснення судової діяльності у процесі провадження у кримінальних справах. Серед учених, які звертаються до цих проблем, – Л. Ю. Ароцкер, М. О. Баєв, О. Я. Баєв, Р. С. Белкін, В. М. Бозров, М. Й. Вільгушинський, Т. С. Волчецька, В. К. Гавло, В. А. Журавель, С. Л. Кисленко, Д. В. Кім, Н. І. Клименко, І. І. Когутич, І. М. Комаров, В. І. Комісаров, Ю. В. Кореневський, Ю. Г. Корухов, О. Ю. Корчагін, І. І. Котюк, В. В. Печерський, А. Л. Ципкін, В. Ю. Шепітько, Б. В. Щур, М. П. Яблоков та ін. Пропозиції зазначених науковців здебільшого стосуються проблем різних напрямів криміналістичного забезпечення судового слідства: технічного, тактичного та методичного. Водночас серед учених відсутня єдність у розумінні сутності поняття криміналістичного забезпечення

судової діяльності, визначенні місця цих положень в системі криміналістики, досліджуються або окремі питання криміналістичного забезпечення судового розгляду кримінальних справ (тактика проведення судових дій, організація і планування розгляду кримінальних справ у суді – Л. Ю. Ароцкер, М. Й. Вільгушинський), або в цілому напрями використання криміналістичних знань у судовому розгляді кримінальних справ (І. І. Когутич, В. Т. Нор) [1; 5; 14]. Стосовно ж стану методико-криміналістичного забезпечення судової діяльності відсутній єдиний науковий підхід у формуванні окремих криміналістичних методик судового розгляду кримінальних справ та їх системи, стосовно структури таких методик, їх змісту тощо. Неузгодженість і невизначеність у даних питаннях перешкоджає розробці окремих криміналістичних методик, спрямованих на забезпечення судового розгляду кримінальних справ за окремими категоріями (видами) злочинів та ін.

В криміналістиці поняття криміналістичної методики традиційно пов'язується зі стадією розслідування злочину, яке провадиться органами досудового слідства. У той же час суд як суб'єкт кримінального провадження виконує не менш важливу функцію у встановленні істини у справі, більш того, відіграє вирішальну роль у цьому процесі, оцінюючи й перевіряючи наявну доказову інформацію та приймаючи юридично значиме й виважене рішення у справі про наявність у діянні особи складу злочину та ступінь її вини.

Можливості суду, який є суб'єктом кримінального процесу, не обмежуються лише оцінкою зібраної у справі інформації, а включають також повноваження, пов'язані з безпосереднім пізнанням – організацією і проведенням окремих судових дій: допиту, пред'явлення для впізнання, огляду на місці, дослідження речових доказів та документів тощо. Процедура і умови проведення судових дій мають суттєві відмінності у порівнянні зі слідчими діями, що викликає потребу в їх окремому дослідженні з метою розроблення відповідних практичних рекомендацій. Так, на момент судового розгляду кримінальної справи: а) зібрано й досліджено всі можливі докази (достатні для складання обвинувального акта), тобто, відсутній «інформаційний дефіцит» і

«невизначеність», притаманні стадії досудового провадження; б) наявна сукупність доказів, які вже дістали перевірки та оцінки з боку сторони обвинувачення та сторони захисту (що знаходить відображення у представлених у суді версіях обвинувачення і захисту, які можуть мати навіювальний вплив на суддю та представників сторін, або, навпаки, критично сприйматися ними); в) зміст зібраних доказів (їх обсяг, обґрунтованість і повнота) відомі представникам сторони обвинувачення і захисту (зокрема, обвинуваченому, його захисникові), що може призводити до зміни їх позиції, поведінки під час судового провадження (в тому числі, в негативну сторону), до виключення окремих доказів у зв'язку з їх недопустимістю; г) гласність судового процесу, дослідження доказів у присутності широкого кола учасників можуть впливати на поведінку окремих учасників, їх розумову діяльність в якості факторів, здатних викликати різні емоційні стани як гальмуючого, так і активізуючого характеру. Важливу роль у формуванні внутрішнього переконання судді відіграє тактика подання і обґрунтування своїх позицій сторонами обвинувачення і захисту (прокурором і адвокатом), процесуальні права яких відповідно до чинного Кримінального процесуального кодексу України суттєво розширені з метою забезпечення змагальності у здійсненні правосуддя.

Оновлення прав і можливостей сторін кримінального провадження (захисту та обвинувачення) обумовлює також потребу у формуванні теоретичного підґрунтя їх діяльності та озброєнні криміналістичними прийомами та засобами, оскільки обидві сторони провадження (не зважаючи на протилежність їх позицій) покликані сприяти встановленню істини через критичність, забезпечення законності збирання доказів, використання для обґрунтування рішень лише допустимих доказів.

Останнім часом питання щодо розроблення наукових основ криміналістичного забезпечення судової діяльності все частіше підіймається на сторінках наукових видань і в повсякденному житті. Недостатність останнього лише сприяє загостренню існуючих проблем кримінального судочинства, таких

як необґрунтованість вироків, виправдання осіб, які вчинили злочин, притягнення до відповідальності невинних осіб. Зокрема, стосовно окремих криміналістичних методик судового розгляду кримінальних справ, ставляться дискусійні питання щодо їх структури та змісту, завдань, принципів формування їх системи, сфери та суб'єктів реалізації (застосування) тощо. У пошуку шляхів вирішення зазначених питань учені звертаються до аналізу теоретичних основ побудови криміналістичних методик розслідування злочину, проектуючи ці положення на сферу судового розгляду кримінальних справ.

Як слушно зауважують окремі вчені (В. А. Журавель, І. М. Комаров), самій розробці положень криміналістичної методики судового розгляду кримінальних справ має передувати додаткова аргументація її необхідності й визначення її предмета [11, с. 26; 15, с. 80, 82]. Дослідження висловлених у науковій літературі поглядів на ці проблеми дозволяє виокремити декілька точок зору стосовно потреби методико-криміналістичного забезпечення судового розгляду кримінальних справ. Так, згідно з однією з них, положення криміналістичної методики розслідування злочинів не обмежені у використанні лише слідчими та оперативними працівниками, а можуть застосовуватись також і іншими суб'єктами кримінально-процесуальних відношень – суддями, прокурорами (в тій частині, в якій вони можуть слугувати вирішенню поставлених перед ними завдань) [6, с. 75; 21, с. 42-43]. Прибічники другої точки зору розрізняють криміналістичну методику розслідування злочинів і методику судового розгляду кримінальних справ, підкреслюючи наявність відмінностей і в їх структурі, й принципах формування та ін. [11, с. 35; 12, с. 94-95; 14, с. 298-299; 15, с. 78-80; 18, с. 207]. Зовсім протилежну позицію займають вчені, які взагалі не вважають за необхідне методико-криміналістичне забезпечення судового слідства. Здебільшого такої думки дотримуються науковці, які «традиційно» вважають криміналістику наукою «для забезпечення розслідування злочинів» [4, с. 42–47; 19, с. 277-278].

Висловлені погляди потребують критичного аналізу та пояснення з урахуванням співвідношення сутності, мети, завдань та процесуальних засобів

судового розгляду кримінальних справ та досудового розслідування злочинів. Такий підхід дозволяє констатувати непристосованість і неспроможність криміналістичної методики розслідування злочину забезпечити завдання судової діяльності.

По-перше, безсумнівною є невідповідність структури криміналістичної методики досудового розслідування злочинів тим завданням, які постають у стадії судового провадження, та умовам, в яких воно відбувається. Так, криміналістична характеристика злочину, як елемент криміналістичної методики, слугує меті його розкриття і розслідування завдяки наявності закономірних зв'язків між її елементами (до речі, такі елементи не в повному обсязі враховують інформацію про злочин). На час судового ж розгляду розслідування злочину вже завершене й основним завданням суду є оцінка та перевірка повноти зібраних доказів шляхом їх безпосереднього дослідження. Отже, криміналістична характеристика злочину в загальноживаному розумінні цього поняття видається зайвим елементом криміналістичної методики судового розгляду кримінальної справи, таким, що не вирішує завдань судового розгляду і відповідно не слугує його оптимізації. Натомість виникає потреба у заміні її іншим елементом, який має включати сукупність інформації (типовий її комплекс) про злочин певної категорії і злочинця, що повинна бути встановлена в кожному випадку і є критерієм визначення повноти і належності доказової інформації («типова модель злочину»). По-друге, відмінними є і типові судові ситуації в порівнянні зі слідчими ситуаціями, що пов'язано як з обсягом зібраної інформації на момент судового розгляду справи, так і з особливостями складу учасників слідчих дій і судового розгляду, їх взаємовідносинами. По-третє, типові судові версії також мають суттєві відмінності (особливо в порівнянні з типовими версіями, які висуваються на початку розслідування злочину), що з одного боку пояснюється їх більшою обґрунтованістю та повнотою, а з іншого – інтерпретацією зібраної інформації кожною зі сторін кримінального провадження (яка здебільшого не збігається).

Названі відмінності криміналістичної методики розслідування злочину та

його судового розгляду не є вичерпними, більш того, потребують додаткового ретельного дослідження. Але навіть в представленому вигляді зазначені особливості дають підстави стверджувати, що криміналістичні методики судового розгляду кримінальних справ виступають самостійним напрямом адаптації положень криміналістичної науки до потреб практики боротьби зі злочинністю, мають відмінну структуру, зміст і покликані забезпечувати вирішення завдань судового провадження у кримінальних справах.

У зв'язку з цим науковцями пропонуються різні підходи щодо визначення складу елементів окремої криміналістичної методики судового розгляду кримінальних справ, стосовно завдань і функцій таких методик, принципів їх побудови, сфери застосування (лише на стадії судового слідства чи й під час інших стадій судового провадження), суб'єктів застосування (лише суддя, чи також і прокурор (обвинувач), адвокат (захисник)).

Розв'язання проблем формування та реалізації криміналістичних методик судового розгляду кримінальних справ не може обійти інші важливі теоретичні питання криміналістичної науки: про предмет криміналістики, її завдання та систему, теоретичні основи криміналістичної методики як розділу криміналістики (зокрема, чи має методика судового розгляду кримінальних справ виступати складовим елементом видової криміналістичної методики, як її друга частина, що слідує за першою – методикою розслідування відповідного виду злочину, або ж це повинна бути самостійна система методик судового розгляду кримінальних справ, побудована за власними критеріями класифікації), а також теоретичні положення інших наук (про функції суду й завдання кримінального судочинства, стадії кримінального процесу, процесуальний порядок судового розгляду кримінальних справ, предмет доказування й поняття істини у кримінальному судочинстві, про правові основи адвокатської діяльності, функції захисту і обвинувачення тощо). Більшість зазначених питань потребують розроблення й переосмислення у зв'язку з реаліями кримінально-процесуального законодавства.

Враховуючи викладене, стадія судового провадження є не менш

відповідальною й важливою в порівнянні із досудовим, їй притаманні специфічні проблеми (обумовлені нерідко суперечливістю представлених доказів, спробами окремих осіб протидіяти у будь-який спосіб встановленню істини у справі, затягнути судове слідство та ін.), що потребує самостійного криміналістичного забезпечення. Йдеться про необхідність розробки для суддів (прокурорів, адвокатів) теоретично обґрунтованих алгоритмів їх діяльності і практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності розгляду кримінальних справ у суді по різних категоріях (видах) злочинів, у різних ситуаціях, на оптимізацію тактики поведінки і демонстрації своїх позицій представниками сторін обвинувачення і захисту, тактики проведення судових процесуальних дій з метою забезпечення незалежного, об'єктивного, повного і методично виваженого дослідження обставин злочину, встановлення об'єктивної істини й винесення справедливого рішення.

Зазначене свідчить про необхідність глибокого теоретичного аналізу основ криміналістичного забезпечення судової діяльності й побудови цілісної концепції формування судових криміналістичних методик з метою сприяння діяльності суду та інших учасників кримінального процесу, в цілях встановлення об'єктивної істини у справах. Зокрема, необхідно дослідити сутність криміналістичної методики судового розгляду кримінальних справ, її предмет, визначити її місце в науці криміналістики; сформулювати поняття окремої криміналістичної методики судового розгляду кримінальних справ, визначити її ознаки, структуру, зміст кожного з елементів, форму викладення; назвати й дослідити принципи формування системи окремих криміналістичних методик судового розгляду кримінальних справ, визначити принципи і порядок застосування останніх у практичній діяльності і коло суб'єктів (адресатів), на забезпечення діяльності яких вона спрямована.

Дослідження особливостей формування і використання криміналістичних методик судового розгляду кримінальних справ має знайти своє подальше втілення у розширенні меж криміналістичної методики як розділу криміналістики таї розгляді особливостей не лише розслідування, а й судового

розгляду окремих видів злочинів.

Криміналістична методика має виступати дієвим засобом оптимізації судового слідства, забезпечення реалізації принципу змагальності у кримінальному судочинстві та запорукою прийняття обґрунтованого рішення у справі.

Список літератури:

1. *Ароцкер Л. Е.* Использование данных криминалистики в судебном разбирательстве уголовных дел / Л. Е. Ароцкер. – М. : Юрид. лит., 1964. – 223 с.
2. *Баев О. Я.* Основы криминалистики : курс лекций / О. Я. Баев. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Эксмо, 2009. – 288 с.
3. *Белкин Р. С.* Курс криминалистики : учеб. пособие для вузов / Р. С. Белкин. – 3-е изд., доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА ; Закон и право, 2001. – 837 с.
4. *Васильев А. Н.* Предмет, система и теоретические основы криминалистики / А. Н. Васильев, Н. П. Яблоков. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1984. – 144 с.
5. *Вільгушинський М. Й.* Тактика судового слідства в системі криміналістики : моногр. / М. Й. Вільгушинський / за ред. В. Ю. Шепітька. – Х. : Право, 2010 – 168 с.
6. *Возгрин И. А.* Криминалистическая методика расследования пре ступлений / И. А. Возгрин. – Мн. : Высшейш. шк., 1983. – 215 с.
7. *Волчецкая Т. С.* Перспективы и пути развития современной криминалистики / Т. С. Волчецкая // Современное состояние и развитие криминалистики : сб. науч. трудов / под ред. Н. П. Яблокова, В. Ю. Шепитько. – Х. : Апостиль, 2012. – С. 5–15.
8. *Гавло В. К.* Криминалистическое обеспечение предварительного и судебного следствия как задача криминалистической методики / В. К. Гавло // Криміналістика ХХІ століття : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 листоп. 2010 р. – Х. : Право, 2010. – С. 242–247.
9. *Гавло В. К.* Тактика и методика судебного следствия – научное поле деятельности криминалистики / В. К. Гавло, Д. В. Ким // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. наук.-практ. матеріалів. – Х. : Право, 2006. – Вип. 6. – С. 22–30.
10. *Гросс Г.* Руководство для судебных следователей как система криминалистики / Г. Гросс. – Новое изд., перепечат. с изд. 1908 г. – М. : Лекс Эст, 2002. – 1088 с.
11. *Журавель В. А.* Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції : моногр. / В. А. Журавель. – Х. : Вид. агенція «Апостіль», 2012. – 304 с.
12. *Ким Д. В.* О криминалистическом обеспечении судебного разбирательства по делам о коррупционных преступлениях, совершаемых сотрудниками ОВД / Д. В. Ким, Е. А. Ануфриева // Известия Алтайского ун-та: Право : журн. теоретич. и прикладных исследований. – Барнаул : Алт. ун-т, 2011. – № 2-1. – С. 94-95.
13. *Кисленко С. Л.* К вопросу об объекте криминалистики / С. Л. Кисленко // Криміналістика ХХІ століття : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 листоп. 2010 р. – Х. : Право, 2010. – С. 18–21.
14. *Когутич І. І.* Використання криміналістичних знань у судовому розгляді кримінальних справ : наук.-практ. посіб. / І. І. Когутич, В. Т. Нор. – Львів, Київ : Тріада плюс, Алерта, 2011. – 428 с.
15. *Комаров И. М.* Общие положения тактики поддержания государственного обвинения в суде первой инстанции / И. М. Комаров // Криминалист первопечатный : міжнар. наук.-практ. юрид. журн. – 2011. – № 2. – С. 78–83.
16. *Кореневский Ю. В.* Криминалистика для судебного следствия / Ю. В. Кореневский.

– М. : АО «Центр ЮрИнфоР», 2001. – 198 с.

17. Корчагин А. А. Криминалистическая методика предварительного расследования и судебного разбирательства по делам об убийствах (проблемы теории и практики) : моногр. / А. А. Корчагин ; под. научн. ред. проф. В. К. Гавло. – М. : Юрлитинформ, 2013. – 512 с.

18. Корчагин А. Ю. Основы криминалистического обеспечения судебного разбирательства уголовных дел : моногр. / А. Ю. Корчагин. – М. : Мир, 2009. – 304 с.

19. Образцов В. А. Криминалистика: модели средств и технологий раскрытия преступлений : курс лекций / В. А. Образцов. – М. : Изд-во ИМПЭ-ПАБЛИШ, 2004. – 400 с.

20. Рубис А. С. Криминалистическое обеспечение деятельности прокурора в сфере борьбы с преступностью : моногр. / А. С. Рубис. – Минск : БГУ, 2005. – 271 с.

21. Селиванов Н. А. Советская криминалистика. Теоретические проблемы / Н. с.

22. Цыпкин А. Л. Судебное следствие и криминалистика / А. Л. Цыпкин // Соц. законность. – 1938. – № 12. – С. 44–46.

23. Шепитько В. Ю. Предмет, система и задачи криминалистики в XXI веке / В. Ю. Шепитько // *Kriminalistikairteismoekspertizė: mokslas, studijos, praktika IX: mokslinių straipsnių rinkinys. Iddalis / Sudarytojai: prof. dr. Hendryk Malevski, doc. dr. Gabrielė Juodkaitė-Granskienė.* – Vilnius, Charkovas : Вид. агенція «Апостіль», 2013. – С. 35–41.

24. Щур Б. В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик : моногр. / Б. В. Щур. – Х. : Харків юридичний, 2010. – 320 с.

Алексейчук В. И. Методико-криминалистическое обеспечение судебного рассмотрения уголовных дел: современное состояние и перспективы развития.

Проанализированы проблемы методико-криминалистического обеспечения судебного рассмотрения уголовных дел в современных условиях с учетом новых положений действующего уголовно-процессуального законодательства Украины. На основании сравнения с методикой расследования преступлений обоснована потребность формирования самостоятельной системы методик судебного рассмотрения уголовных дел. Определены основные векторы и перспективы дальнейших научных исследований в данном направлении.

Ключевые слова: криминалистическая методика, методика судебного рассмотрения уголовных дел, методико-криминалистическое обеспечение судебной деятельности, криминалистическое обеспечение судебного следствия, судебная криминалистика, криминалистическая методика защиты, криминалистическая методика обвинения, судебная версия, судебная ситуация.

Alyekseychuk V. I. Methodical and criminalistics support of court proceedings in criminal cases: current state and perspectives of development.

The problems of methodical and criminalistics support of court proceedings in criminal cases nowadays are analyzed taking into consideration new provisions of the current Criminal Procedure Legislation of Ukraine. Need of creation of an independent system of court proceedings methods in criminal cases is proved basing on a comparison with the methodology of crime investigations. Main vectors and perspectives for further scientific researches in this field are defined.

Key words: criminalistics methods, methods of court proceedings in criminal cases, methodical and criminalistics support of court activity, criminalistics support of court investigation, court criminalistics, criminalistics defense techniques, criminalistics imputation techniques, court version, situation appeared in court.